

רעפ (מרכז) 15953-08-24 - בטון המחלף - ייצור בטון בע"מ 2. פחרי אלג'ואברה נ' מדינת ישראל

רע"פ (מרכז) 15953-08-24 - בטון המחלף - ייצור בטון בע"מ 2. פחרי אלג'ואברה ואח' נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז
רע"פ (מרכז) 15953-08-24

1. בטון המחלף - ייצור בטון בע"מ 2. פחרי אלג'ואברה

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[12.08.2024]

כבוד השופט גיא שני

החלטה

- לפניי בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד השופט א' סלטו), מיום 16.7.2024, שבה דחה את עתירת המבקשים לעיכוב ביצוע צו הפסקה שיפוטי.
- הרקע, כפי שתואר בהחלטת בית המשפט קמא, הוא בתמצית כדלקמן: ביום 9.11.2023 ניתן צו הפסקה שיפוטי נגד המבקשים (לפי סעיף 236 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965; להלן: החוק), זאת בשל שימוש אסור במקרקעין - הפעלת מפעל בטון שהוקם על קרקע חקלאית ללא היתר. עתירת המבקשים לביטול הצו נדחתה ביום 25.12.2023, וערעור שהגישו לבית המשפט המחוזי נדחה אף-הוא. בהליך נוסף שהתנהל (בעניין החזרת תפוסים) התגבשה הסכמה שלפיה התפוסים יוחזרו, המבקשים יפסיקו את השימוש האסור במקרקעין עד ליום 1.5.2024, ובפרק זמן זה לא ישתו עליהם קנסות מנהליים נוספים. עוד הוסכם שהמבקשים יוכלו להגיש בקשת ארכה נוספת בשל שינוי נסיבות, ושיובא בחשבון בהקשר זה המשך תקופת המלחמה. בפועל - ואין מחלוקת על כך - צו ההפסקה השיפוטי נכנס לתוקפו ביום 1.5.2024 (כפי שצוין גם בהליך הערעור הנ"ל בבית המשפט המחוזי).
- ביום 2.6.2024 הגישו המבקשים לבית המשפט קמא בקשה לעכב את ביצועו של צו ההפסקה השיפוטי (לפי סעיף 254 לחוק). במסגרת הדיון בבקשה טענו המבקשים לקיומם של הליכי תכנון מתקדמים. עוד טענו שהם מנהלים משא ומתן לצורך רכישת קרקע שאליה יועתק המפעל. המבקשים גרסו כי דחיית הבקשה תגרום לקריסה כלכלית, ותפגע בלקוחות רבים כמו-גם בעובדי המפעל ומשפחותיהם.

3. בית המשפט קמא דחה ביום 16.7.2024 את הבקשה לעיכוב ביצוע צו ההפסקה השיפוטי, זאת לאחר שבחן את טיעוני הצדדים בכתב ובעל-פה. בית המשפט הדגיש כי עיכוב ביצוע צו שיפוטי מתייחד למקרים מיוחדים, וכי בענייננו ידוע למבקשים, מזה זמן רב, שעליהם לחדול משימוש במקרקעין. השימוש הנדון, הוסיף בית המשפט, אינו רק אסור אלא גם מהווה מטרד. בית המשפט קמא לא מצא בטענות המבקשים לגבי ניהול משא ומתן לרכישת קרקע אחרת, ולגבי הצורך בזמן להתארגנות, כדי להצדיק את עיכוב הביצוע המבוקש. בית המשפט הטעים כי היה נכון לשקול עיכוב ביצוע על מנת להגן על עובדי המפעל ומשפחותיהם, אלא שבדין התברר כי המבקשים העתיקו את הפעילות הכלכלית לחברה אחרת, והיא זו שמנהלת כעת את המפעל.
4. כנגד החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערעור. המבקשים טוענים כי רשויות המדינה מדברות בשני קולות: מצד אחד, משרד המשפטים וגורמים נוספים מקדמים בשנים האחרונות תכנית פעולה ייחודית להסדרה של בתי עסק רבים באזור התעשייה כפר קאסם, ועל רקע זה צפויה היועצת המשפטית לממשלה להודיע בקרוב על השהיית האכיפה במקום; מצד אחר, המשיבה עומדת על ביצועו של צו ההפסקה השיפוטי - כעת. עוד טוענים המבקשים כי המפעל אינו מהווה מטרד, ואוחז בכל האישורים הנדרשים. לדעת המבקשים, יש מקום להגן על העובדים ומשפחותיהם, גם לאחר שחברה אחרת רכשה את פעילות המפעל.
5. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה, באתי לכלל מסקנה כי אין מקום ליתן רשות ערעור במקרה דנן.
6. סמכותו של בית המשפט לעכב את ביצועו של צו הפסקה שיפוטי כפופה לקיומם של טעמים מיוחדים. בענייננו, בית המשפט קמא לא התרשם כי מתקיימים טעמים מיוחדים כאלה, ולא מצאתי מקום להתערב בקביעתו. כפי שעולה מהסקירה שלעיל, וביתר פירוט מהחומר שלפניי, מאז שהוגשה הבקשה למתן צו הפסקה שיפוטי (בחודש יוני 2023), ומאז שניתן הצו (בחודש נובמבר 2023), חלפה תקופה ממושכת שבמהלכה הגישו המבקשים בקשות שונות. בסופו של דבר צו ההפסקה השיפוטי נותר על כנו, ובמסגרת ההליך הנוסף שהתנהל בעניין התפוסים, אף הוסכם על הפסקת השימוש האסור עד ליום 1.5.2024. מועד זה חלף זה מכבר, ולאחר עיון בטיעוני הצדדים, לא שוכנעתי בקיומן של נסיבות מהותיות חדשות, שיש בהן כדי להצדיק דחייה נוספת בביצוע הצו.
7. אבקש להדגיש כי לאחר בחינת בקשת רשות הערעור, לא מצאתי תשתית מספקת המלמדת על כך שקיים אופק ברור וקרוב להכשרת השימוש במקרקעין, באופן שייתר את מימוש הצו התלוי ועומד (ראו גם דבריו של ב"כ המבקשים עצמו בדיון בבית המשפט קמא מיום 10.7.2024, והדגש שניתן לנושא של זמן התארגנות). יתר על כן, לפי האמור בתגובת המשיבה, התכנית המתייחסת למקרקעין נמצאת על המדוכה כבר שנים, היא אינה מקודמת, ואין כל יסוד לטענת המבקשים כי היועצת המשפטית לממשלה מתעתדת להודיע בקרוב על השהיית האכיפה במקום. זאת ועוד, המשיבה מציינת כי העסק הנדון - מפעל בטון - ממילא לא עתיד להיכלל במסגרת מתווה תכנוני עתידי. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בסוגיה זו, ועיינתי בנספחי בקשת רשות הערעור, לא מצאתי כאמור בסיס לקבוע שקיים אופק תכנוני מתקדם, שיש בו כדי להצדיק את עיכוב צו ההפסקה השיפוטי (ראו והשוו: עתפ"ב 11439-07-22 פדילה נ' המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה, פס' 24 להחלטה (9.6.2023)).
8. טרם חתימה אדגיש כי לא נעלמו מעיני הטענות בדבר פגיעה אפשרית במבקשים ובגורמים אחרים, אם יבוצע הצו. ואולם, חשש נטען זה אינו מייחד דווקא את ההליך שלפנינו, ובמקרה דנן אף עמד לרשות המבקשים, הלכה למעשה, זמן ממושך לצורך היערכות והתארגנות. כידוע, בכגון דא על בית המשפט ליתן את הדעת גם לאינטרס הציבורי ולצורך באכיפה ראויה של החוק.
9. לאור האמור, ובשים לב למהות הצו שבו עסקינן, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. וכך אני מורה. ניתנה היום, ח' אב תשפ"ד, 12 אוגוסט 2024, בהעדר הצדדים.